

การวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมในรายงานข่าวเชิงสืบสวน กรณียันตระ อมโร

ข่าวอื้อฉาวในวงการศาสนาที่โด่งดังที่สุดในช่วงปี 2537 ต่อเนื่องถึงปี 2538 ไม่มีข่าวใดอื้อฉาวยาวนานเท่ากับกรณีของอดีตพระยันตระ อมโรภิกขุ พระภิกษุรูปงามชื่อดัง แห่งสำนักสุณฺญตารามลิจิย จังหวัดกาญจนบุรี หนังสือพิมพ์ข่าวสด เป็นหนังสือพิมพ์ฉบับแรกที่เปิดเผยเรื่องราวอื้อฉาวนี้เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2537 นับจากวันนั้นอีก 1 ปี 3 เดือน ในวันที่ 31 มีนาคม 2538 พระยันตระจึงยอมสละสมณเพศ

ระยะเวลา 1 ปี 3 เดือนของการพิสูจน์ข้อกล่าวหาด้วยการหาพยานหลักฐาน ทั้งพยานบุคคลและพยานเอกสารทุกรูปแบบ มายืนยันข้อกล่าวหาจนนับได้ว่าสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการช่วยให้วิกฤตศรัทธาต่อวงการศาสนาครั้งคลี่คลายลง

การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนมีส่วนสำคัญให้มหาเถรสมาคมตัดสินใจดำเนินการให้พระยันตระสละสมณเพศ “16 มีนาคม 2538 สมเด็จพระสังฆราช ทรงเรียกประชุมใหญ่มหาเถรสมาคม ซึ่งถือว่าเป็นคณะปกครองสูงสุดของสงฆ์ เพื่อพิจารณากรณีด่วนพิเศษ เรื่องสลิปบัตรเครดิตของพระยันตระ เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์วงการสงฆ์ ที่มีการเชิญบุคคลภายนอกเข้าชี้แจงกับพระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ โดยดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ผู้ดำเนินรายการรายงานแปซิฟิก ถูกเชิญเข้าไปชี้แจงที่โทรทัศน์ สถานบันเทิง 5 แห่งที่พระยันตระถูกข้อกล่าวหาว่าไปหาความสำราญ ส่วนนายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ได้รับเชิญให้ไปให้รายละเอียดการตอบโต้ระหว่างพระยันตระกับนางจันทิมา ในรายการเปิดประเด็น ทางสถานีวิทยุเอฟเอ็ม 101” (อาทิตย์รายสัปดาห์ : 928 : 24-30 มีนาคม 2538)

สื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการติดตามรายงานข่าวเชิงสืบสวนกรณีพระยันตระอย่างต่อเนื่องคือ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และมติชน นับจากเริ่มต้นเปิดประเด็นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2537 มีการติดตามเจาะหาข้อมูลหลักฐานมานำเสนออย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบันแม้อดีตพระยันตระจะหลบหนีออกนอกประเทศไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกา และกำลังถูกดำเนินคดีในข้อหาใช้วีซ่าปลอม หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับก็ยังคงติดตามข่าวความเคลื่อนไหวมานำเสนอเป็นระยะๆ

ขณะที่สื่อโทรทัศน์จะระมัดระวังในการนำเสนอข่าวนี้เป็นพิเศษ โดยเฉพาะในช่วงแรก ที่เกิดข้อกล่าวหา ปฏิบัติจากฝ่ายการเมือง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลกรมการศาสนาโดยตรงคือ รัฐมนตรีและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น มีท่าทีปกป้องยันตร้อย่างเห็นได้ชัด ทำให้การนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ต้องระมัดระวังผลกระทบต่อศาสนาเป็นพิเศษ

รายการโทรทัศน์รายการแรก และรายการเดี่ยว ที่นำเสนอกรณีอื้อฉาวของยันตร้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เกิดกรณีอื้อฉาว คือ รายการรายงานแปซิฟิก ถ้าจะวิเคราะห์เนื้อหาของรายการในช่วงระยะ 2 ปี ที่ออกอากาศจะพบว่า กรณีอื้อฉาวของยันตระ อมโร เป็นการทำการงานเชิงสืบสวนเรื่องยาวเพียงเรื่องเดียวที่ทำได้สมบูรณ์ที่สุด มีจุดเริ่มต้นและบทสรุปของเหตุการณ์ที่น่าพอใจ นับตั้งแต่การนำเสนอครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2537 จนถึงเดือนเมษายน 2538

1 ปี 2 เดือน ที่รายงานแปซิฟิกทำหน้าที่รายงานข่าวเชิงสืบสวนอย่างต่อเนื่อง มีไม่บ่อยครั้งนักในวงการสื่อสารมวลชนที่การนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์จะนำเสนอเปิดประเด็นนำการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ แต่กรณีนี้สื่อโทรทัศน์ได้แสดงให้เห็นว่าสามารถมีบทบาทนำในการปลุกกระแสความสนใจของสาธารณชนได้ โดยเฉพาะช่วงที่ทีมงานรายงานแปซิฟิกเดินทางไปเจาะข่าวยังต่างประเทศ 2 ครั้ง ครั้งแรกตามรอยจาริกพระยันตระที่แสกนดิเนเวีย และทวีปยุโรป ครั้งที่สองคือการเดินทางไปพิสูจน์การใช้สลีปแบดเจอร์ที่ประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

จุดเริ่มต้นของการทำข่าวนี้นี้ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เล่าว่า “ ข่าวพระยันตระ ผู้เปิดประเด็นคือ หนังสือพิมพ์ข่าวสด มติชน เราเป็นสื่อโทรทัศน์ก็ทำตามข่าวตามปกติ แต่ว่าพอจับเรื่องต่อเนื่องไล่ตามจนขนานกับหนังสือพิมพ์ ก็พบความผิดปกติของข้อมูล คือข้อมูลไม่สม่ำเสมอ เผอิญเป็นส่วนตัวด้วยว่า พระยันตระหรือแหล่งข่าวอื่นเขาเชื่อถือยอมที่จะพูดกับผม บางทีพูดมากกว่าที่ให้ข่าวกับหนังสือพิมพ์ ไม่ได้แปลว่าเขาชอบ แต่อาจเป็นเพราะเขามั่นใจว่าข่าวดังนี้แล้วไม่ออก เรารับปากแล้วทำ เมื่อสร้างความไว้วางใจได้แล้ว แหล่งข่าวสองฝ่ายทั้งฝ่ายพระ สีกา ยอมพูดกับเรา ถือว่าได้เปรียบเรื่องภาพพจน์แล้ว ก็เลยใช้ความได้เปรียบของสื่อโทรทัศน์ ทำให้ได้ข้อมูลเฉพาะพิเศษที่ Exclusive กว่าสื่ออื่น อย่างเช่น ต้นฉบับการใช้จ่ายบัตรเครดิตอเมริกัน เอ็กซ์เพรส ถ้าไม่ได้คุณรัตนา มาสินนท์ (ช่อง 3) มอบให้ก็ไม่มีทางที่รายงานข่าวสืบสวนชิ้นนี้จะทำได้สมบูรณ์ ” (สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 10 มกราคม 2540)

วิธีการทำการงานข่าวเชิงสืบสวนกรณียันตระ อมโร ที่นำเสนอทางโทรทัศน์คล้ายคลึงกับการทำข่าวสืบสวนเรื่องอื่น โดยพิจารณาจากองค์ประกอบหลัก คือ แหล่งข่าว การติดตามข่าว ผลกระทบ และปัญหาอุปสรรค

แหล่งข่าว แหล่งข่าวในการรายงานข่าวเชิงสืบสวนมี อยู่ 2 ประเภท คือแหล่งข่าวเปิด และแหล่งข่าวปิด แต่สำหรับการรายงานสืบสวนสอบสวนไม่ว่าจะเป็นแหล่งข่าวเปิดหรือแหล่งข่าวปิด สิ่งสำคัญที่สุดคือ ต้องเป็นแหล่งข่าวแรก (First Source) ซึ่งเป็นต้นตอของเหตุการณ์ แหล่งข่าวเปิดคือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แล้วสามารถระบุชื่อและตำแหน่งได้ ในรายงานข่าวสืบสวนกรณีอันตราย แหล่งข่าวเปิดมีอยู่มากมายที่ยินดีให้ข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้เสียหายที่เป็นฝ่ายกล่าวหาอันตราย หรือฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาอย่างอันตรายเอง ในช่วงแรกที่ถูกล่ามหายก็ยินดีที่จะให้ความร่วมมือให้ข่าวกับสื่อมวลชน แหล่งข่าวอีกประเภทหนึ่ง คือ แหล่งข่าวปิด คือบุคคลที่พร้อมจะเปิดเผยข้อเท็จจริงแต่ไม่ต้องการที่จะเปิดเผยชื่อของตนเอง ทีมงานรายงานแปซิฟิกยอมรับว่าได้รับข้อมูลจำนวนมากจากแหล่งข่าวปิด โดยเฉพาะข้อมูลช่วงที่เดินทางไปเจาะข่าวในต่างประเทศ

“ก่อนเดินทางไปทำข่าวอันตรายที่ต่างประเทศ ทางทีมงานได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข่าวหลายคน ไม่ว่าจะเป็น ภาพถ่าย วิดีโอเทป ที่ไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน เมื่อนำมารวมกับการไปเจาะข้อมูลเพิ่มจากต่างประเทศ มาตัดต่อเป็นตามรอยจาริกอันตรายในต่างแดนตอนที่ 2 ทางฝ่ายพระมาขอดูก่อนออกอากาศ ทางเขายังตกใจกับข้อมูลที่เรามีอยู่ เขาพยายามคาดคั้นถามให้ได้ว่าใครเป็นคนให้ข้อมูล แต่ผมบอกว่าจะไม่สามารถบอกได้ว่าใครเป็นแหล่งข่าว แต่ยืนยันได้ว่าเป็นแหล่งข่าวจากทั้งสองฝ่าย” (วิชชัย กฤติยาภิชาติกุล ,สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2539)

การติดตามข่าว รายงานแปซิฟิกได้ติดตามข่าวนี้เป็นอย่างดี เริ่มจากการละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สิน การลวงละเมิดทางเพศกับสตรีหลายคนการเดินทางไปเจาะข่าวยังแอกนดิเนเวีย และยุโรป การสัมภาษณ์พิเศษเปิดใจนางจันทิมา มายะรังษี การเดินทางไปเจาะข่าวในประเทศออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ จนกระทั่งพระอันตรายสละสมณเพศ รวมระยะเวลาที่ติดตามข่าวนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 1 ปี 2 เดือน

ผลกระทบ ผลกระทบที่เกิดจากการรายงานข่าวนี้ ก็คือ ความตื่นตัวของพุทธศาสนิกชนและวงการสงฆ์ที่ตระหนักถึงความจำเป็นในการตรวจสอบพระสงฆ์ที่เข้าบวชในพุทธศาสนาท่ามกลางกระแสพุทธพาณิชย์ แม้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างขององค์กรตรวจสอบควบคุม แต่ก็ทำให้สังคมเห็นจุดที่ต้องปรับปรุงองค์กรสูงสุดของสงฆ์คือมหาเถรสมาคม ที่มีลักษณะรวมศูนย์อำนาจ และกฎหมายคือร่างพระราชบัญญัติสงฆ์ พ.ศ.2505 ต้องได้รับการแก้ไขให้ทันการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ไม่รวมถึงความบกพร่องของกฏนิคหกรรมและความบกพร่องของคณะผู้พิจารณาคดีความที่ให้การตัดสินกรณีล่าช้า ซึ่งจะไม่กล่าวถึงในรายละเอียด

แต่ถ้ามองในแง่การทำงานของสื่อมวลชน จะพบว่า สื่อมวลชนเป็นแรงผลักดันที่ช่วยให้วิกฤติศรัทธาครั้งนี้คลี่คลายลง หากมองย้อนไปที่จุดเริ่มต้นของเรื่องจากที่ไม่มีใครให้ความสนใจ โดยเฉพาะฝ่ายการเมืองที่ถูกมองว่ามีความสำคัญในฐานะผู้ตัดสินใจนโยบาย แต่สื่อมวลชนก็ได้ทำหน้าที่เสนอข้อมูลหลักฐานอย่างต่อเนื่องและมีน้ำหนัก จนในที่สุดกระแสสังคม ความสนใจของสาธารณชน ทำให้รัฐมนตรีหลายคนต้องออกมาติดตามกรณีนี้ด้วยตัวเอง ผลกระทบจากข่าวนี้นำให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายปราโมทย์ สุขุม ต้องลาออกจากตำแหน่ง หลังจากใช้ตำแหน่งนี้เป็นเดิมพันหากไม่สามารถดำเนินการกับพระยันทระไค์ก็จะลาออกเมื่อเหตุการณ์นี้ผ่านไปแล้ว 1 ปีเศษ จนมีการแต่งตั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนใหม่ นายเจริญ คันธวงศ์ ในวันที่เข้าถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีกระแสรับสั่งว่า “ ทรงเป็นห่วงศาสนา โดยเฉพาะปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ ขอให้ดูแลเป็นพิเศษ” (อวสานยันตระ จาริกแห่งกามาวจร ; 2538)

หลังจากนั้นอีกประมาณ 1 เดือน วันที่ 28 มีนาคม 2538 สมเด็จพระสังฆราชลงพระนามในคำสั่งมหาเถรสมาคม ฉบับที่ 1/2538 ให้พระยันทระไค์สละสมณเพศภายใน 3 วัน วันที่ 31 มีนาคม 2538 พระยันทระไค์จึงกลับไปใช้นามเดิม คือนายวินัย ละอองสุวรรณ

ปัญหาอุปสรรค ปัญหาอุปสรรคเรื่องทีมงานและเวลาในการผลิตไม่ใช่อุปสรรคสำคัญสำหรับการทำงานข่าวเรื่องนี้ มากเท่ากับปัญหาการตรวจพิจารณารายการโทรทัศน์ ที่รายงานแปซิฟิกต้องประสบปัญหาในขั้นตอนการตรวจพิจารณาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงที่เหตุการณ์ยังสับสน ตลอด 1 ปี 3 เดือนจะมีปัญหาในขั้นตอนการตรวจพิจารณาเป็นระยะ ที่เป็นข่าวรับรู้ทั่วไปในสังคมประมาณ 3 ครั้ง ครั้งที่มึ่ปฏิกิริยาจากสังคมรุนแรงที่สุด คือ ตอนตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน ตอนที่ 2 (อ่านรายละเอียดในลำดับเหตุการณ์ในภาคผนวก ก.) แต่ในที่สุดเรื่องก็คลี่คลายลงได้ด้วยการเจรจาทำความเข้าใจระหว่างฝ่ายผู้ตรวจพิจารณารายการ กับฝ่ายผู้ผลิตรายการ โดยมีกระแสสังคมและสื่อมวลชนแขนงอื่นเป็นผู้ช่วยผลักดัน

นอกจากอุปสรรคปัญหาในขั้นตอนการตรวจพิจารณารายการโทรทัศน์แล้ว ในขั้นตอนการทำรายงานข่าวเชิงสืบสวน กรณียันตระ ก็ยังประสบปัญหาด้านจริยธรรมที่ต้องการคำอธิบายต่อสาธารณชนถึงเหตุผลในการกระทำหลายกรณี ไม่ว่าจะเป็นปัญหาหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ปัญหาความเป็นกลางในการรายงานข่าว หรือปัญหาในการสนองสิทธิที่จะรู้ ปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน ปัญหาศีลธรรม ซึ่งผู้วิจัยเองในฐานะที่ทำข่าวเรื่องนี้ด้วยก็พบปัญหาในเชิงจริยธรรมเช่นที่กล่าวมา และที่สำคัญปัญหาในขั้นตอนการตรวจพิจารณารายการโทรทัศน์ก็มักจะโยงกับปัญหาทางจริยธรรมข้างต้นอย่างแยกไม่ออก การตัดสินใจระงับการออก

อากาศหลายครั้งก็มีพื้นฐานมาจากการตัดสินใจในประเด็นปัญหาเชิงศีลธรรมที่กล่าวมาซึ่งมักจะมีเหตุผลหรือเกณฑ์ตัดสินที่แตกต่างกันระหว่างผู้ตรวจฯ กับฝ่ายผู้ผลิตรายการ การวิเคราะห์ในบทที่ 5 จะแสดงให้เห็นชัดเจนขึ้นว่า กลุ่มบุคคลทั้ง 6 กลุ่มที่ผู้จะมีเกณฑ์ตัดสินเชิงจริยธรรมเมื่อเกิดปัญหาแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร

ปัญหาทางจริยธรรมในรายการรายงานแปซิฟิกที่นำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมในรายการรายงานแปซิฟิก กรณียันตระ อมโร ผู้วิจัยจะเน้นที่เนื้อหารายการ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายการ การสัมภาษณ์ในเชิงลึกของผู้ผลิตรายการ-ผู้ตรวจพิจารณารายการ โดยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ดังนี้

- เรื่องที่นำเสนอ ในการวิเคราะห์เนื้อหาที่นำเสนอ ได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาว่าเนื้อหาของรายการแต่ละตอนที่ออกอากาศมีปัญหาทางจริยธรรมในด้านใด มีประเด็นถกเถียงอย่างไร แล้วดึงออกมาเป็นประเด็นวินิจฉัย โดยจัดให้อยู่ในปัญหาทางจริยธรรมทั้ง 6 กลุ่ม คือ 1).ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ 2).ปัญหาความเป็นกลางในการรายงานข่าว 3).ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล 4).ปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน 5).ปัญหาทางศีลธรรม 6).ปัญหาความขัดแย้งและการแทรกแซง

- การวิเคราะห์ปัญหาทั้ง 6 ข้อ ในขั้นตอนการรายงานข่าว ได้พบปัญหาหมิ่นเหม่ในเชิงจริยธรรมจะในทั้ง 3 ขั้นตอนของการรายงานข่าว คือ

1. ขั้นตอนการเลือกประเด็นข่าว
2. ขั้นตอนการเจาะข่าว
3. ขั้นตอนการรายงานข่าว

จากปัญหาทางจริยธรรมทั้ง 6 ปัญหาหลักที่พบในการทำรายการรายงานแปซิฟิก โดยเฉพาะกรณียันตระ อมโร ได้นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็นประเด็นวินิจฉัยต่างๆ ที่มีปัญหาหมิ่นเหม่ในเชิงจริยธรรม แล้วนำมาวิเคราะห์หาเกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรม โดยกลุ่มบุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล คือ กลุ่มผู้ผลิตรายการ กลุ่มผู้ตรวจพิจารณารายการโทรทัศน์ กลุ่มผู้ถูกกล่าวหา กลุ่มนักสื่อสารมวลชน กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มนักการเมือง

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการ เพื่อตั้งปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวิจัยในรายการแต่ละตอนออกมา มีผลการวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการ ตอน ยันตระวี 1

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นตกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือกประเด็น	เจาะข่าว	รายงานข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระวี 1 ออกอากาศ 5 กพ.37	ยันตระถูกกล่าวหาว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศกับสีกา 4 คน รายงานแปซิฟิกสัมภาษณ์ยันตระเปิดโอกาสให้แก้ข้อกล่าวหา	สื่อมวลชนโดยเฉพาะโทรทัศน์ควรนำเสนอประเด็นที่มีผลกระทบต่อศาสนาหรือไม่	✓						ความเหมาะสมในการเลือกประเด็นนำเสนอ	✓		
รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระวี 1 ออกอากาศ 5 กพ.37	รายงานแปซิฟิกสัมภาษณ์ยันตระเป็นการตั้งคำถามให้ยันตระตอบโต้ข้อกล่าวหาของสีกา 4 คน	การนำเสนอถูกวิจารณ์ว่าให้น้ำหนักกับผู้ถูกกล่าวหามากเกินไป	✓					การเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง				✓

หมายเหตุ

- 1 ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้
- 2 ปัญหาความเป็นกลางในการรายงานข่าว
- 3 ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
- 4 ปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน
- 5 ปัญหาทางศีลธรรม
- 6 ปัญหาความขัดแย้ง-การแทรกแซง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการ ตอน ยันตระลิขิต 1

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระลิขิต 1 ออกอากาศ 12 กพ.37	รายงานแปซิฟิกเสนอการละเมิด ลิขสิทธิ์บทประพันธ์ของดร.ระวี ภาวิไล โดยเปรียบเทียบบท ประพันธ์ของดร. ระวี กับยันตระ แบบคำต่อคำ บรรทัดต่อบรรทัด	การนำเสนอหลักฐานอย่าง ละเอียดวิธีนี้เหมาะสมหรือไม่ สำหรับสื่อโทรทัศน์	✓						ความละเอียดและความลึก ของการนำเสนอข้อมูล ทางโทรทัศน์			✓
	รายงานแปซิฟิกเสนอการเปรียบเทียบ หลักฐานที่ยันตระละเมิด ลิขสิทธิ์บทประพันธ์ ดร.ระวี ภา วิไล อย่างละเอียด ตอนท้ายสรุปว่า เป็นการลอกเลียนเพื่อให้เข้าใจว่า เป็นผลงานของยันตระ	ผู้ผลิตรายการควรจะสรุป ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่	✓						การชี้ความถูก-ผิดของผู้ ถูกกล่าวหา			✓

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการรายงานแปซิฟิก ตอน ยันตระลิขิต 2

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระลิขิต 2 ไม่ได้ออกอากาศ	รายงานแปซิฟิกนำเสนอการละเมิด ลิขสิทธิ์บทประพันธ์ ดร.ระวี ภา วิไลของยันตระ ต่อเนื่องจากตอนที่ 1 แต่ไม่ผ่านการพิจารณาของช่อง 9 ด้วยเหตุผลว่า การนำเสนอ กระทบต่อศาสนา และไม่ต้องการ ให้เสนอข่าวตอกย้ำ	การวินิจัยประเด็นการ สนองสิทธิที่จะรู้ระหว่างผู้ ตรวจฯ กับผู้ผลิตต่างกัน ผู้ ตรวจไม่ต้องการให้เกิด ความสับสนในสังคม ขณะที่ ที่ผู้ผลิตเห็นว่าต้องนำเสนอ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง						✓	ความเหมาะสมในการสั่ง ระงับการออกอากาศของผู้ ตรวจพิจารณารายการโทรทัศน์			✓

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการ ตอน ยันตระวี 2

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระวี 2 ออกอากาศ 2 เม.ย. 37	เนื้อหาเป็นการชี้แจงข้อกล่าวหา ของยันตระ โดยมีอุบาสก-อุบาสิกา เป็นผู้ซักถาม ในตอนหนึ่งของการ ถาม กล่าวถึงคำให้การของสีกาต่าง ประเทศคนหนึ่งที่กล่าวหาว่ามี ความสัมพันธ์ทางเพศกับยันตระ	ควรจะนำเสนอภาพและ เสียงการตั้งคำถาม-ตอบ คำ ถามในประเด็นการมีความ สัมพันธ์ทางเพศออกอากาศ ทางโทรทัศน์หรือไม่	✓						การนำเสนอข้อมูลจากฝ่าย ผู้กล่าวหาที่หมิ่นเหม่จะ กระทบต่อสถาบันศาสนา			✓
	ยันตระชี้แจงข้อกล่าวหาของสีกา ที่ระบุว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศ ด้วย โดยระบุว่ายันตระไม่มีชน หน้าแข็ง ยันตระพิสูจน์ข้อเท็จจริง ด้วยการเปิดจิวรให้นักข่าวพิสูจน์	รายงานแปซิฟิกควรจะนำ ภาพการเปิดจิวรให้นักข่าว พิสูจน์ความจริงมาออก อากาศหรือไม่				✓			การนำเสนอพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมของผู้ถูก กล่าวหา			✓

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจฉัย เนื้อหารายการ ตอน ยันตระคุณฎี : หยุคไม่เป็น เย็นไม่ได้

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจฉัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือกประเด็น	เจาะข่าว	รายงานข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระคุณฎี หยุคไม่เป็น เย็นไม่ได้ ออกอากาศ 20 สิงหาคม 37	เนื้อหารายการเป็นการประมวลบันทึกของหม่อมคุณฎี บริพัตร เป็นข้อกล่าวหา แล้วเปิดโอกาสให้ลูกศิษย์ยันตระ คือพระธนา ชี้แจงข้อกล่าวหาที่ละประเด็น	การนำเสนอลักษณะการให้แก้ข้อกล่าวหาที่ละประเด็น เป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหา และผู้กล่าวหาหรือไม่	✓						การให้ความเป็นธรรมต่อคู่กรณีสองฝ่าย			✓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการ ตอน สัมภาษณ์พิเศษันตระ จากสุญญตารามลิเจีย

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก สัมภาษณ์พิเศษันตระ จากสุญญตารามลิเจีย ออกอากาศ 27 สค. 37	ดร.สมเกียรติ สัมภาษณ์อันตระให้ ชี้แจงข้อกล่าวหาของหม่อมดุษฎี ตอนหนึ่งของการสัมภาษณ์ได้สอบ ถามประเด็นความรู้สึกทางเพศ และประสบการณ์ทางเพศก่อน บวช	ผู้สัมภาษณ์ควรตั้งคำถามใน ลักษณะนี้กับผู้ที่อยู่ในสมณ เพศหรือไม่			✓				ความเหมาะสมในการตั้ง คำถามที่หมิ่นเหม่ต่อการ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล		✓	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการ ตอน ตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน ตอนที่ 1

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนตามรอยจาริก ยันตระในต่างแดน ตอน 1 ออกอากาศ 7 มค. 38	รายงานแปซิฟิกเดินทางไปพิสูจน์ ข้อเท็จจริงของขอล่าหาเหยื่อสถานที่ ที่เกิดเหตุในต่างประเทศ เช่น ฟิน แลนด์ ยูโกสลาเวีย, เดนมาร์ก	ผู้ผลิตรายการจำเป็นต้องเดิน ทางไปเจาะข่าวยังสถานที่ เกิดเหตุจริงหรือไม่	✓						ความเหมาะสมในการเดิน ทางไปเจาะข่าวยังสถานที่ เกิดเหตุจริง		✓	
	ผู้ตรวจพิจารณารายการสั่งให้แก้ไข รายการตอนถ่ายทำสถานที่ตั้งห้อง ซาวน่า โดยให้นำคำสัมภาษณ์ของ ฝ่ายยันตระมาชี้แจงเพิ่มเติมด้วย	ถ้าผู้ผลิตรายการไม่แก้ไข ตามคำสั่งผู้ตรวจฯ ถือเป็น การรายงานข่าวด้านเดียว โดยขาดความเป็นกลางหรือไม่						✓	ความเหมาะสมในการ แก้ไขรายการตามคำแนะนำ ของผู้ตรวจฯ			✓

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัย เนื้อหารายการ ตอน ตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน ตอน 2

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือกประเด็น	เจาะข่าว	รายงานข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน ตอน 2 ออกอากาศ 28 มค. 38	หลังจากตามรอยจาริกยันตระ ตอนที่ 1 ออกอากาศไป กลุ่มผู้ถูกกล่าวหาพยายามเคลื่อนไหวไปยังช่อง 9 และผู้ผลิตรายการให้ระงับการออกอากาศรายการตอนที่ 2	การกระทำของกลุ่มผู้ตกเป็นข่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ ผู้ตกเป็นข่าวมีสิทธิทำเช่นนี้หรือไม่เมื่อรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม		✓					ความเหมาะสมในการเคลื่อนไหวของผู้ตกเป็นข่าว หลังจากมีการนำเสนอเรื่องผ่านสื่อ			✓
	ผู้ตรวจพิจารณารายการสั่งชะลอการออกอากาศรายการตอนนี้ เนื่องจากเห็นว่าผู้ผลิตรายการไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง และเห็นว่า ควรตกลงทำความเข้าใจกันให้ได้ก่อน	คณะผู้ตรวจฯ ควรชะลอการออกอากาศรายการตอนนี้หรือไม่						✓	ความเหมาะสมในการชะลอการออกอากาศรายการของฝ่ายตรวจฯ			✓
	ผู้ตรวจฯสั่งระงับการเผยแพร่ภาพยันตระอุ้มเด็กหญิงกระต่าย เพราะเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้อยู่ในสมณเพศ	การสั่งระงับการนำเสนอภาพเป็นการปิดกั้นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนควรรู้หรือไม่						✓	ความเหมาะสมในการสั่งระงับการเผยแพร่ภาพถ่ายผู้ถูกกล่าวหาของคณะผู้ตรวจฯ			✓

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจฉัย เนื้อหารายการ ตอน คำสารภาพของจันทิมา

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจฉัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนคำสารภาพของ จันทิมา ออกอากาศ 4 กพ. 38	นางจันทิมา มายะรังยี ให้ ดร.สมเกียรติ และทีมงานเซ็นสัญญา เป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะไม่เผยแพร่ เทปการให้สัมภาษณ์จนกว่าจะ ได้รับอนุญาต แต่ดร.สมเกียรติ ให้ สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนอื่นว่าได้ สัมภาษณ์นางจันทิมา หลังจากที่ข่าวแพร่ไปทางสื่อมวลชน แขนงอื่นว่า นางจันทิมาให้ สัมภาษณ์พิเศษกับรายงานแปซิฟิก ปรากฏว่าเธอและลูกถูกข่มขู่ คุกคามมากขึ้น	การกระทำของดร.สมเกียรติ ถือว่าละเมิดข้อตกลงที่ให้ กับแหล่งข่าวหรือไม่ หลังจากแหล่งข่าวถูกข่มขู่ คุกคามมากขึ้น ควรจะมีการ เสนอข่าวต่อไปหรือชะลอ เวลาไว้ก่อน					✓		ความเสี่ยงต่อการละเมิด ข้อตกลงที่ให้กับแหล่ง ข่าว		✓	
						✓			ความเหมาะสมของการนำ เสนอที่มีผลกระทบต่อ สวัสดิภาพของแหล่งข่าว		✓	

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจจัย เนื้อหารายการ ตอน คำสารภาพของจันทิมา

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนคำสารภาพของ จันทิมา ออกอากาศ 4 กพ. 38	ทีมงานรายงานแปซิฟิกพยายามตั้ง คำถามเจาะลึก นางจันทิมาเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับพระ ยัษฐะอย่างละเอียด ในการสัมภาษณ์นางจันทิมา หลาย คำถามได้พาดพิงไปถึงคุณ. กระจ่าง ซึ่งเป็นลูกสาว โดยนางจันทิมา เป็นห่วงว่าตั้งแต่เป็นข่าวมีผลกระท ทบต่อลูกสาวมาก เนื้อหารายการตอนนี้เป็นการให้ สัมภาษณ์พิเศษของนางจันทิมาต่อ รายงานแปซิฟิกความยาวเกือบ 2 ชั่วโมง เป็นการเปิดใจอย่างละเอียด โดยฝ่ายยัษฐะปฏิเสธที่จะให้ สัมภาษณ์	ผู้สัมภาษณ์ควรจะต้องคำถาม เจาะจงในประเด็นความ สัมพันธ์ทางเพศอย่าง ละเอียดหรือไม่ ผู้ผลิตรายการได้คำนึงถึง ความรู้สึกของเด็กที่เป็นลูก สาวของผู้ตกเป็นข่าวหรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาแสดงความไม่ พอใจ ในเรื่องความเป็น กลางในการรายงานข่าว เพราะเห็นว่าไม่ได้รับความ เป็นธรรม			✓				ความเหมาะสมในการตั้ง คำถามที่เป็นเรื่องส่วน บุคคลอย่างละเอียด ผลกระทบจากการนำ เสนอของสื่อมวลชนต่อ เด็ก ความเป็นกลางในการราย งานข่าว		✓	✓

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมและประเด็นวินิจัยในเนื้อหารายการ ตอน ตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน 3

ชื่อตอน	กรณีปัญหา	ประเด็นถกเถียง	ปัญหาทางจริยธรรม						ประเด็นวินิจัย	ขั้นตอน		
			1	2	3	4	5	6		เลือก ประเด็น	เจาะข่าว	รายงาน ข่าว
รายงานแปซิฟิก ตอนตามรอยจาริก ยันตระในต่างแดน 3 ออกอากาศ 18 กพ. 38	ทีมงานจำลองเหตุการณ์บนคาบฟ้า เรือไวกิง ตามบันทึกของนางแก้ว ตา หม่องจินดา เป็นสถานที่ที่นาง แก้วตา ระบุว่ามีความสัมพันธ์กับ ยันตระที่นี่ในเวลา 2 นาฬิกาเศษ	การจำลองเหตุการณ์ตาม บันทึกของฝ่ายผู้กล่าวหา ลักษณะการชี้หน้าหรือไม่		✓					การจำลองเหตุการณ์การ นำเสนอข้อเท็จจริงที่หมิ่น เหมต่อการชี้หน้าประเด็น			✓

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหารายการเพื่อตั้งปัญหาทางจริยธรรม และประเด็นวินิจัย

รายการรายงานแปซิฟิก กรณียันตระ อมโร ซึ่งออกอากาศตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2537 ถึงเดือนมีนาคม 2538 จำนวน 10 ตอน มีลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาทางจริยธรรม ในแต่ละขั้นตอนการผลิตสรุปได้ดังนี้

1. รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระวีจี (1) ออกอากาศวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2537
ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การเลือกประเด็นนำเสนอ
ประเด็นวินิจัย ; ความเหมาะสมในการเลือกประเด็นนำเสนอ
- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจัย ; การเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง

2. รายงานแปซิฟิก ตอน ยันตระลิจิต 1 ออกอากาศวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2537
ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจัย ; ความละเอียดและความลึกของการนำเสนอข้อมูลทาง
โทรทัศน์
- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจัย ; การชี้ความถูก-ผิดของผู้ถูกกล่าวหา

3. รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระลิจิต 2 ออกอากาศวันที่ ถูกระงับไม่ได้ ออกอากาศ
ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาความขัดแย้ง-การแทรกแซง ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจัย ; ความเหมาะสมในการสั่งระงับการออกอากาศของผู้ตรวจ
พิจารณารายการโทรทัศน์

4. รายงานแปซิฟิก ตอนยันตระวี 2 ออกอากาศวันที่ 2 เมษายน 2537

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; การนำเสนอข้อมูลจากฝ่ายผู้กล่าวหาที่หมิ่นเหม่กระทบสถาบัน
ศาสนา
- ปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; การนำเสนอพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้กล่าวหา

5. รายงานแปซิฟิก ตอน ยันตระ ดุษฎี ; หยุดไม่เป็น ยืนไม่ได้

ออกอากาศวันที่ 20 สิงหาคม 2537

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; การให้ความเป็นธรรมต่อคู่กรณีสองฝ่าย

6. รายงานแปซิฟิก ตอน สัมภาษณ์พิเศษยันตระ จากสุญญตารามลิเจีย

ออกอากาศวันที่ 27 สิงหาคม 2537

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในขั้นตอน การเจาะข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการตั้งคำถามที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิ
ส่วนบุคคล

7. รายงานแปซิฟิก ตอนตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน ตอนที่ 1

ออกอากาศวันที่ 7 มกราคม 2538

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาการสนองสิทธิที่จะรู้ ในขั้นตอน การเจาะข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการเดินทางไปเจาะข่าวยังสถานที่จริงของผู้
ผลิตรายการ
- ปัญหาความขัดแย้ง-การแทรกแซง ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการพิจารณาแก้ไขรายการตามคำแนะนำของ
คณะผู้ตรวจฯ

8. รายงานแปซิฟิก ตอน ตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน ตอนที่ 2

ออกอากาศวันที่ 28 มกราคม 2538

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาความเป็นกลางในการรายงานข่าว ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการเคลื่อนไหวของฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาหลังจาก
มีการนำเสนอเรื่องผ่านสื่อ
- ปัญหาความขัดแย้ง-การแทรกแซง ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการสั่งชะลอการออกอากาศของคณะผู้ตรวจ
พิจารณารายการโทรทัศน์
- ปัญหาความขัดแย้ง-การแทรกแซง ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการสั่งระงับการเผยแพร่ภาพถ่ายของผู้ถูก
กล่าวหา

9. รายงานแปซิฟิก ตอน คำสารภาพของจันทิมา

ออกอากาศวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2538

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

- ปัญหาทางศีลธรรม ในขั้นตอน การเจาะข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเสี่ยงต่อการละเมิดข้อตกลงที่ให้กับแหล่งข่าว
- ปัญหาความรับผิดชอบต่องานของสื่อมวลชน ในขั้นตอน การเจาะข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเหมาะสมในการตั้งคำถามที่เป็นเรื่องส่วนบุคคลอย่าง
ละเอียด
- ปัญหาความรับผิดชอบต่องานของสื่อมวลชน ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ผลกระทบจากการนำเสนอของสื่อมวลชนต่อเด็ก
- ปัญหาความเป็นกลางในการรายงานข่าว ในขั้นตอน การรายงานข่าว
ประเด็นวินิจฉัย ; ความเป็นกลางในการรายงานข่าว

10. รายงานแปซิฟิก ตอน ตามรอยจาริกยันตระในต่างแดน 3

ออกอากาศวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2538

ลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาจริยธรรม

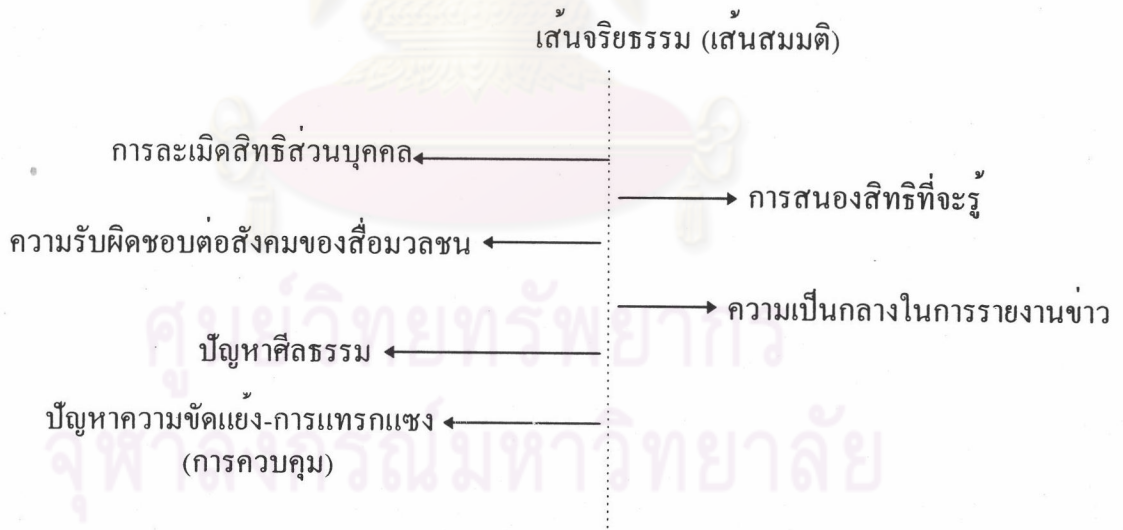
- ปัญหาความเป็นกลางในการรายงานข่าว ในขั้นตอน การรายงานข่าว

ประเด็นวินิจฉัย ; การจำลองเหตุการณ์.. การนำเสนอข้อเท็จจริงที่หมิ่นเหม่ต่อ
การขึ้นำประเด็น

สรุปผลการวิเคราะห์ปัญหาทางจริยธรรมทั้ง 6 ปัญหา

ทั้ง 6 ประเด็นปัญหาทางจริยธรรมที่ตั้งเป็นประเด็นปัญหาทางจริยธรรม มีความหมิ่น
เหม่ที่จะละเมิดเส้นจริยธรรมได้ตลอดเวลา ถ้าโน้มเอียงไปด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป เช่น ถ้าคำนึง
ถึงการสนองสิทธิที่จะรู้มากเกินไปก็มีความหมิ่นเหม่ที่จะละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ถ้าเกรงว่าจะมี
ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากเกินไปก็อาจเกิดการปิดกั้นข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นปัญหาทั้ง 6
ปัญหา จึงมีลักษณะเกี่ยวโยงกันอยู่ เป็นความหมิ่นเหม่ระหว่าง จริยธรรมกับการสนองสิทธิที่จะรู้
จริยธรรมกับความเป็นกลางในการรายงานข่าว จริยธรรมกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จริยธรรม
กับความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน จริยธรรมกับปัญหาศีลธรรม จริยธรรมกับปัญหา
ความขัดแย้ง-การแทรกแซง ดังรูปที่แสดงดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงความเกี่ยวเนื่องของปัญหาจริยธรรมทั้ง 6 ปัญหา

จากภาพข้างบนนี้จะเห็นได้ว่า นักสื่อสารมวลชนต้องเผชิญกับความหมิ่นเหม่ทางจริย
ธรรมอยู่ตลอดเวลา หากคำนึงถึงกรอบอันได้แก่ สิทธิส่วนบุคคล ความรับผิดชอบต่อสังคม
ปัญหาศีลธรรม ปัญหาการควบคุมทางกฎหมายมากเกินไป ก็จะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของสิทธิเสรีภาพ
ในการชุกฎัยประเด็นข่าว ได้แก่ การสนองสิทธิที่จะรู้ และความเป็นกลางในการรายงานข่าวอันเป็น
พื้นฐานของสื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตย